

VALSTS KONTROLE

Otrais revīzijas departaments

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013; tālr. 67017506; fakss 67017673; e-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Rīgā

30.04.2019. Nr. 2.4.1-17/2018/ATZ/22

Aizsardzības ministrijas
valsts sekretāram Jānim Garisonam

kanceleja@mod.gov.lv

ATZINUMS

I Par Aizsardzības ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību

Atzinums ar iebildēm

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3.panta 2.punktu un Valsts kontroles 2018.gada darba plānu, ir veikta finanšu revīzija "Par Aizsardzības ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību", kas ietvēra konsolidētā finanšu pārskata, tajā skaitā pārskata par finansiālo stāvokli 2018.gada 31.decembrī, pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem, pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskata, naudas plūsmas pārskata un finanšu pārskata pielikumu, grāmatvedības uzskaites pamatprincipu apraksta, finanšu pārskata skaidrojuma un vadības ziņojuma pārbaudi.
2. Pamatojoties uz revīzijā konstatētajiem faktiem, izņemot sadaļā *Atzinuma ar iebildēm pamatojums* minēto jautājumu ietekmi, konsolidētais finanšu pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Aizsardzības ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Aizsardzības ministrijas darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018.gada 31.decembrī, un ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Atzinuma ar iebildēm pamatojums

3. Valsts kontrolei nebija iespējams gūt pārliecību par Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības bilanci norādīto krājumu vērtību un to izmaiņām 2018.gada 31.decembrī. Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības gada pārskata bilances posteņa *Krājumi* vērtība ir 257 969 479 *euro*, kas ir 36% no Aizsardzības ministrijas konsolidētās bilances posteņa *Krājumi* vērtības. Saistībā ar uzsāktajiem kriminālprocesiem Valsts kontrole nevarēja noteikt, vai šajā pārskata daļā būtu nepieciešams veikt korekcijas.
4. Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem, ievērojot neatkarīgiem revidentiem noteiktās ētikas prasības. Valsts kontroles atbildība, kas izriet no standartu prasībām ir aprakstīta tālāk šī atzinuma sadaļā *Valsts kontroles atbildība*, kā

arī revīzijas ziņojumā. Revīzijā ir iegūti pietiekami un atbilstoši pierādījumi, kas nodrošina pietiekamu pārlicību, lai sniegtu atzinumu.

Citi būtiski jautājumi

5. Bez iepriekš minētā fakta revīzijā tika konstatēts nelikumīgs līdzekļu izlietojums Nacionālajos bruņotajos spēkos vismaz 87 970 *euro* apmērā, piešķirot atlaišanas pabalstus un izmaksājot piemaksas par personisko darba ieguldījumu un kvalitāti, neievērojot normatīvajos aktos¹ noteikto.

Ziņošana par citu informāciju jeb vadības ziņojumu

6. Par vadības ziņojumā iekļauto informāciju atbild Aizsardzības ministrijas vadība. Valsts kontroles atzinums neattiecas uz vadības ziņojumu. Veicot finanšu revīziju, Valsts kontroles pienākums ir iepazīties ar vadības ziņojumu un izvērtēt, vai tajā iekļautā informācija nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta. Ja, pamatojoties uz veikto revīzijas darbu, Valsts kontrole secina, ka vadības ziņojumā iekļautā informācija ir būtiski sagrozīta, tās pienākums ir ziņot par šiem apstākļiem. Iepazīstoties ar vadības ziņojumu, Valsts kontrole nav konstatējusi apstākļus, par kuriem būtu jāziņo.

Aizsardzības ministrijas vadības atbildība par gada pārskatiem

7. Aizsardzības ministrijas vadība ir atbildīga par konsolidētā gada pārskata sagatavošanu atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.oktobra noteikumiem Nr.1115 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība”² un tajā sniegtās informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kas nodrošina konsolidētā gada pārskata sagatavošanu bez krāpšanas un kļūdu izraisītām neatbilstībām, kā arī izvēlēties un lietot piemērotu grāmatvedības politiku un, sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, izvērtēt Aizsardzības ministrijas spēju turpināt darbību, ņemot vērā visu pieejamo informāciju par turpmākajiem iestādes plāniem, kas aptver vismaz 12 mēnešus pēc bilances datuma.

Valsts kontroles atbildība

8. Valsts kontroles mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, vai konsolidētajā finanšu pārskatā kopumā nav krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību, un sniegt par to atzinumu. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, taču tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar starptautisko revīzijas standartu prasībām, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt ekonomiskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

II Par atbilstības jautājumiem

9. Finanšu revīzijas ietvaros Aizsardzības ministrijā tika vērtēti šādi atbilstības jautājumi:

- 9.1. vai Nacionālo bruņoto spēku Izlūkošanas, gaisa telpas novērošanas un pretgaisa aizsardzības spēju attīstībai 2018.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti atbilstoši

¹ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta divpadsmitā daļa. Aizsardzības ministrijas, tās padotībā esošo iestāžu, tostarp Nacionālo bruņoto spēku, personāla politika (apstiprināta ar Aizsardzības ministra 06.11.2012. pavēli Nr.185), sadaļa D1.1. Darba samaksa un Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta divpadsmitā daļa un Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 17.panta pirmā daļa.

² Atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 19.jūnija noteikumu Nr.344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” 144.punktam, sagatavojot gada pārskatus par 2018.gadu, jāpiemēro Ministru kabineta 2013.gada 15.oktobra noteikumi Nr.1115 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība”.

paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus, kā arī sasniedzot plānotos rezultātus;

- 9.2. vai Nacionālo bruņoto spēku Kaujas inženieru spējas attīstībai 2018.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus, kā arī sasniedzot plānotos rezultātus;
- 9.3. vai Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku mehanizācijas spējas attīstībai 2018.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus, kā arī sasniedzot plānotos rezultātus;
- 9.4. vai valsts budžeta līdzekļi Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai pārskata gadā ir izlietoti atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus.

Atzinums ar iebildēm par Nacionālo bruņoto spēku Izlūkošanas, gaisa telpas novērošanas un pretgaisa aizsardzības spēju attīstības īstenošanu un pamatojums atzinuma sniegšanai

10. Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu³, izņemot turpmāk tekstā minēto jautājumu ietekmi, tika gūta pārliecība, ka Izlūkošanas, gaisa telpas novērošanas un pretgaisa aizsardzības spēju attīstībai 2018.gadā piešķirtais finansējums 22 885 741 *euro* ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus, kā arī sasniedzot plānotos rezultātus.
11. Revīzijā tika konstatēti būtiski, bet ne visaptveroši pārkāpumi un neatbilstības saistībā ar spējas attīstības ietvaros bez pietiekama izvērtējuma pieņemto lēmumu par ieroču sistēmas iegādi, šīs iegādes plānošanā neievērojot iekšējos tiesību aktus un arī Ziemeļatlantijas Līguma organizācijas atzīto praksi attiecībā uz materiāltehnisko līdzekļu dzīvescikla plānošanu, tā radot riskus par 5,5 milj. *euro* iegādātās ieroču sistēmas efektīvai ieviešanai un izmantošanai.

Atzinums bez iebildēm par Nacionālo bruņoto spēku Kaujas inženieru spējas attīstības īstenošanu

12. Pamatojoties uz revīzijas darbu⁴, tika gūta pārliecība, ka Nacionālo bruņoto spēku Kaujas inženieru spējas attīstībai 2018.gadā piešķirtais finansējums 3 115 125 *euro* visos būtiskajos aspektos ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus, kā arī sasniedzot plānotos rezultātus.

Atzinums bez iebildēm par Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku mehanizācijas spējas attīstības īstenošanu

13. Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu⁵, tika gūta pārliecība, ka 2018.gadā Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku mehanizācijas spējas attīstībai piešķirtais finansējums 49 741 026 *euro* visos būtiskajos aspektos ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus, kā arī sasniedzot plānotos rezultātus.

Atzinums bez iebildēm par Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai piešķirtā finansējuma izlietojumu

14. Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu⁶, tika gūta pārliecība, ka 2018.gadā Aizsardzības ministrijai Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai piešķirtais finansējums 385 497 *euro* visos būtiskajos aspektos ir izlietots atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus.

³ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.

⁴ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.

⁵ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.

⁶ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.

Revidējamās vienības vadības atbildība par darījumu atbilstību

15. Papildus iepriekš norādītajai atbildībai par gada pārskata sagatavošanu Aizsardzības ministrijas vadība ir atbildīga arī par to, lai nodrošinātu, ka finansējuma izlietojums atbilst tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz to attiecas.

Valsts kontroles atbildība

16. Papildus iepriekš norādītajai atbildībai iegūt pietiekamu pārliecību par to, vai konsolidētajā finanšu pārskatā kopumā nav krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību, un sniegt par to atzinumu, Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par atzinuma sniegšanu par atbilstības jautājumiem. Šī atbildība ietver revīzijas procedūru veikšanu, lai iegūtu atbilstošus, pietiekamus un ticamus revīzijas pierādījumus, ka finansējuma izlietojums atbilst tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz tiem attiecas. Revīzijas procedūras ietver atbilstības jautājumu būtisku neatbilstību riska novērtējumu, Aizsardzības ministrijas darbības vides izvērtējumu un iestādes iekšējās kontroles sistēmas novērtējumu attiecībā uz atbilstības jautājumiem.
17. Atbilstības jautājumu atbilstības tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem izvērtējums tika plānots un veikts tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, kas ir augsta, bet ne absolūta.

Šis atzinums stājas spēkā Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta lēmuma par revīzijas ziņojuma apstiprināšanu spēkā stāšanās brīdī.

Sektora vadītāja

I.Ozoliņa

Departamenta direktore

I.Grīnhofa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ozoliņa 67017565
iveta.ozolina@lrvk.gov.lv